

Ympäristöterveysjaosto

Aika 04.05.2026 klo 17:03 - 18:31

Paikka Teams

Käsitellyt asiat

	Otsikko	Sivu
§ 37	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 38	Pöytäkirjantarkastajat	4
§ 39	Ympäristöterveysjaoston talouden vakauttamisohjelma	5
§ 40	Asemakaava 567 Tolkkinen vetylaitos / lausunto Porvoon kaupungille	9
§ 41	Läntisen Uurastajantien asemakaavan muutosehdotus / lausunto Pornaisten kunnalle	12
§ 42	Asemakaavaehdotus AK 571 Omenatarha II / lausunto Porvoon kaupunkisuunnittelulle	14
§ 43	Lapinjärven rakennusjärjestysehdotus / lausunto Lapinjärven kunnalle	16
§ 44	Luettelo yleisistä uimarannoista ja uimavesinäytteenottosuunnitelma 2026	19
§ 45	Tartuntatautilain kokonaisuudistus, lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle	21
§ 46	Ympäristöterveysjaoston osavuosisraportti 1–3/2026	35
§ 47	Tiedoksi	37

Ympäristöterveysjaosto

Aika 04.05.2026 klo 17:03 - 18:31

Paikka Teams

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Andersson Christer Luukkainen Hannele Hyhkö Matti Kohonen Eila Lind Petra Wallén Göran Westermarck Henrik Niemi Ilkka Marttila Jaana	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen varajäsen	
Poissa	Hakasaari Petri Lehtimäki Roosa Salminen Juha Nieminen Riitta		
Muu	Salminen Sirpa Tiainen Tiina Rahikainen Ibanez Taina	sihteeri esittelijä asiantuntija	Poistui 39 § käsittelyn jälkeen klo 17.34.

Allekirjoitukset*Tämä pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu*Christer Andersson
puheenjohtajaSirpa Salminen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

§ 37 - 47

Pöytäkirjan tarkastus

Henrik Westermarck

Matti Hyhkö

Ympäristöterveysjaosto § 37

04.05.2026

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 37

Puheenjohtaja

Ympäristöterveysjaosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Ympäristöterveysjaosto päätti siirtää ympäristöterveysjaoston talouden vakauttamisohjelman käsiteltäväksi kokouksen alussa.

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Ympäristöterveysjaosto päätti hyväksyä muutokset esityslistaan yllä olevan mukaisesti.

Ympäristöterveysjaosto § 38

04.05.2026

Pöytäkirjantarkastajat

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 38

Puheenjohtaja

Ympäristöterveysjaosto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Päätös

Ympäristöjaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Henrik Westermarkin ja Matti Hyhkön.

Ympäristöterveysjaoston talouden vakauttamisohjelma

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 39
307/02.02.00/2026

Valmistelu ja lisätiedot

Kaupungin I eläinlääkäri-hygieenikko Tiina Tiainen
talousasiantuntija Riku Muurinen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupunginvaltuusto päätti joulukuussa, että kaupunki valmistelelee keväällä 2026 talouden vakauttamisohjelman heikentyneen taloustilanteen vuoksi. Kaupunginhallitus päätti vakauttamisohjelman valmistelun käynnistämisestä kokouksessaan 2.2.2026 § 27.

Heikko taloustilanne haastaa kuntatalouksia Suomessa. Porvoon kaupunginkin talous tulee heikkenemään merkittävästi lähivuosina yhteisöveron tuoton heikentymisen myötä, ellei käyttötalousmenoja saada sopeutettua. Kaupungin talouden arvioidaan painuvan selvästi alijäämäiseksi vuosina 2027–2028, ja myös tämän jälkeen näkymät ovat haastavat. Yhteisöveron tuotto painuu selvästi viime vuosia alhaisemmalle tasolle ainakin muutamaksi vuodeksi, eikä sen tuoton pidemmän aikavälin kehitystä ole mahdollista kovin luotettavasti ennakoita. Myös valtionosuuksien kehitykseen liittyy riskejä, ja on todennäköistä, että valtionosuusuudistuksen toteutuminen voisi entisestään heikentää kaupungin taloudellista asemaa.

Kaupungin kokonaismenot ovat noin 266 miljoonaa euroa (TA2026), kaupunkikehityksen toimialan menot ovat noin 33 miljoonaa euroa, josta 27,5 miljoonaa euroa on kaupunkikehityslautakunnan menoja ja 5,5 miljoonaa euroa lupa- ja valvontalautakunnan menoja. Kaupungin tuotot ovat noin 84 miljoonaa euroa (TA2026), kaupunkikehityksen toimialan tuotot noin 18,5 miljoonaa euroa, josta kaupunkikehityslautakunnan osuus on 15,8 miljoonaa euroa. Lupa- ja valvontalautakunnan tuotot ovat noin 2,7 miljoonaa euroa.

Kun talous on tasapainossa ja kestäväällä pohjalla, pysyvät velkaantuminen ja verotus kohtuullisella tasolla. Tämä mahdollistaa kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja kaupungin elinvoiman jatkuvan ja kestäväen kehittämisen ja investoinnit kaupungin kärkihankkeisiin silloinkin, kun yhteisöveron tuotto alenee merkittävästi.

**Kaupunginhallituksen asettamat linjaukset
vakauttamisohjelman laadinnalle:**

Kaupunginhallituksen päätöksen 2.2.2026 § 27, mukaan talouden vakauttamisohjelman laadinnan lähtökohtana toimivat seuraavat linjaukset:

1. Vähennämme riippuvuutta yhteisöveron vaihteluista niin, että kaupungin talous on tasapainossa yhteisöveron eri suhdannetilanteissa. Vakauttamisohjelman toimenpiteet valmistellaan siten, että kaupungin talous on valtuustokauden aikana tasapainossa, eli vuosien 2025–2029 kumulatiivinen tulos on 0 tai ylijäämäinen (ilman kertaluonteisia eriä).
2. Valtuustokauden lopussa toimintakate asukasta kohden on selvästi lähempänä C21-kaupunkien keskiarvoa. Tavoite on, että valtuustokauden lopussa ollaan enintään 250 € yli C21-kaupunkien keskiarvon (nykytaso 500 euroa yli keskiarvon).
3. Vakauttamisohjelma koskee kaikkia kaupungin toimialoja sekä liikelaitoksia. Ensisijaisesti haetaan rakenteellisia ratkaisuja ja tuottavuustoimenpiteitä, jotka tuovat pysyviä menosäästöjä ja heikentävät kaupungin tuottamien palveluiden laatua mahdollisimman vähän. Palvelujen tasoa voidaan karsia lakisääteisen ylittävältä osalta.
4. Taloutta tasapainotetaan laajaa keinovalikoimaa hyödyntäen: toimintamenoja karsitaan, investointeja priorisoidaan ja niiden ajoitusta tarkennetaan ja toimintatuottoja pyritään kasvattamaan mm. kertaluonteisia käyttöomaisuuden myyntejä toteuttamalla. Näillä toimenpiteillä pyritään lähtökohtaisesti siihen, että kunnallis- ja kiinteistöveroprosentteja ei tarvitsisi korottaa.
5. Investointeja priorisoidaan ja jaksotetaan siten, että lainakanta säilyy kuntien keskiarvon alapuolella valtuustokauden loppuun asti.
6. Henkilöstömenoja pyritään alentamaan suunnittelemalla työn tekemisen tapoja uudelleen ja hyödyntämällä vaihtuvuutta ja eläköitymisiä. Samalla tarkastellaan vuonna 2023 voimaan tulleen organisaation toimivuutta ja tehdään tarvittaessa siihen muutoksia.
7. Ohjelma viedään valtuuston päätettäväksi kesäkuussa 2026, jonka jälkeen vuoden 2027 talousarviokehys annetaan hyväksytyn ohjelman mukaisesti. Lautakuntien ja johtokuntien tulee hyväksyä omat esityksensä

vakauttamisohjelman toimenpiteistä 30.4.2026 mennessä.

8. Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että ohjelmassa tavoitellaan tämän hetken arvion mukaan vähintään 8 miljoonan euron tasapainottamistoimia toimialojen käyttötaloudesta, mikä vastaa noin 3 prosenttia kaupungin kokonaismenoista. Ohjelman valmistelussa huomioidaan kevään aikana tulevat uudet ennusteet, jotka saattavat muuttaa tavoitetasoa.
9. Valmistelussa kuullaan henkilöstöä, vaikuttamistoimielimiä, kaupungin asukkaita ja muita sidosryhmiä.

Kaupunkikehityksen toimialalle asetettu vakauttamistarve

Kaupunkikehityksen toimialalle asetettu vakauttamistarve on yhteensä 1,4 miljoonaa euroa. Toimialan vakauttamisohjelmaa on valmisteltu osana kaupungin talouden tasapainottamista siten, että valmistelussa on huomioitu toimialan toiminnalliset erityispiirteet, sekä kaupunginhallituksen 2.2.2026 § 27 tekemässä päätöksessä asetetut linjaukset. Vakauttamisohjelman valmistelussa on tarkasteltu toiminnan rakenteita, kustannuskehitystä ja säästömahdollisuuksia siten, että asetettuun vakauttamissummaan voidaan realistisesti päästä. Toimialan valmisteleva vakauttamisohjelma on nyt kokonaisuudeltaan noin 2,1 miljoonaa euroa.

Ympäristöterveysjaoston vakauttamisohjelma

Ympäristöterveysjaoston osuus toimialan vakauttamisohjelmasta on noin 54 tuhatta euroa.

Toimenpiteet jäsentyvät kahteen kokonaisuuteen:

- ostopalveluiden karsiminen
- taksan tarkistaminen

Liitteet:

Vakauttamisohjelma

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää lähettää jaoston vakauttamisohjelman lupa- ja valvontalautakunnalle sekä eteenpäin

Ympäristöterveysjaosto

§ 39

04.05.2026

kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle päätettäväksi.

Pykälä tarkastetaan heti.

Käsittely

Käsittelyn aikana Eila Kohonen teki seuraavan muutosehdotuksen; Esitän, että jaosto ei hyväksy säästöesitystä, että luovutaan Laatu-Net palveluista.

Ehdotusta kannattivat Petra Lind, Göran Wallen, Henrik Westermarck, Matti Hyhkö, Christer Andersson, Hannele Luukkainen, Jaana Marttila ja Ilkka Niemi.

Ympäristöterveysjaosto hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti lähettää muutetun jaoston vakauttamisohjelman lupa- ja valvontalautakunnalle sekä eteenpäin kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle päätettäväksi.

Pykälä tarkastettiin heti.

III Kaupungineläinlääkäri-hygienikko Taina Rahikainen Ibañez poistui 39 § käsittelyn jälkeen klo 17.34.

Asemakaava 567 Tolkkinen vetylaitos / lausunto Porvoon kaupungille

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 40
608/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Porvoon kaupunki pyytää terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa asemakaavanmuutosehdotuksesta AK567 Tolkkinen vetylaitos. Lausunto pyydetään toimittamaan 27.04.2026 klo 15.00 mennessä osoitteeseen kirjaamo@porvoo. Lausunnon antamiselle myönnettiin lisääaikaa 6.5.2026 saakka. Viestikenttään toivotaan merkintää "AK 567 Tolkkinen vetylaitos"

Kaava-asiakirjat löytyvät kaupungin internetpalvelussa osoitteessa:
<https://www.porvoo.fi/asuminen-ymparisto/kaavoitus/asetakaavat/ak-567-tolkkinen-vetylaitos/>

Plug Power suunnittelee rakentavansa Porvoon kaupunkiin vihreän vedyn tuotantolaitoksen, joka koostuu enintään kahdeksasta 10 MW elektrolyysieristä. Elektrolyysissä käytetään sähkövirtaa veden (H₂O) hajottamiseen hapeksi (O₂) ja vedyksi (H₂). Päätuotteena on vety, minkä lisäksi prosessissa syntyy happea ja lämpöä. Laitos suunnitellaan ensimmäisessä vaiheessa kahdeksan hehtaarin alueelle. Vety kuljetetaan hankealueelta kaasuna ensin merenalaista ja edelleen maanalaista putkea pitkin hankealueelta Tolkkisista kohti tulevaa Gasgridin Kilpilahden kytkentäasemaa. Putkiyhteys voidaan toteuttaa joko laskemalla painotettu putki merenpohjaan, poraamalla putki merenpohjan kallioon, tai näiden yhdistelmänä. Laitoksen tarvitseman veden hankinnan järjestämiseksi ja saniteettijätevesien käsittelemisestä on neuvoteltu Porvoon Veden kanssa.

Vety on kaikkein kevein kaasu, minkä vuoksi vuotanut vety kohoaa nopeasti ylöspäin. Vedyn voi nesteyttää vasta alemmissa lämpötiloissa kuin -240 °C, joten ilman erityisjärjestelyjä se on kaasumaisessa muodossa. Vetymolekyylin keveyden takia vetykaasu diffundoituu helposti läpi liitoskohdista. Vety on myös erittäin herkästi syttyvää ja voi syttyä näennäisesti ilman syytä. Puhdas vetyliekki on näkymätön tai miltei näkymätön päivänvalossa. Kaavatyön yhteydessä tehdyn onnettomuusmallinnuksen mukaan vetylaitos on sijoitettu tontille niin, että laitoksen tämänhetkellä sijoittelulla mallinnetut vaaravyöhykkeet eivät yllä kiinteistön ulkopuolelle.

Suunnittelualue sijaitsee Porvoon kaupungissa, Tolkkisten kaupunginosassa, Kråkvikenin rannalla. Suunnittelualue sijaitsee noin 10 kilometriä Porvoon keskustasta lounaaseen ja se on

kooltaan noin kahdeksan hehtaaria. Alue on tasaista voimakkaasti ihmisperäisesti käsiteltyä aluetta eikä sillä sijaitse tällä hetkellä rakennuksia. Suunnittelualueen lähiympäristö on rakentunutta teollisuusaluetta. Suunnittelualueella ja sen eteläpuolella on käynnissä laajamittainen kiviaineksen otto ja murskaustoiminta.

Suunnittelualue sijaitsee Kilpilahden vaarallisia kemikaaleja käsitteleviä ja varastoivia tuotantolaitoksia sekä varastoalueita ympäröivällä suojavyöhykkeellä sekä konsultointivyöhykkeellä

Läheisiä asuinalueita ovat Tolkkinen, Augustinranta ja sekä vastarannalla sijaitseva Sillvik. Suunnittelualueen ympäristössä on satama-, varastointi- ja kiviainesten ottotoimintaa. Lähin yksittäinen asuinrakennus sijaitsee noin 290 metriä suunnittelualueen rajasta pohjoiseen. Lähin tiheämpi asutus sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta koilliseen Augustinrannan alueella. Alueella on kymmeniä erillispientaloja. Vastarannalla luoteen suunnalla, lähimmillään noin 600 metrin etäisyydellä suunnittelualueen rajasta Koitholmenin niemessä sijaitsee sekä vakituista että vapaa-ajan asutusta. Lähin käytöstä poistunut loma-asunto sijaitsee rannalla noin 270 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta eteläkaakkoon Tolkislandetissa. Toinen vapaa-ajan asuinrakennus sijaitsee noin 430 metrin etäisyydellä suunnittelualueen luoteispuolella Getholmenin saarella.

Asemakaavaehdotuksessa suunnittelualue on osoitettu teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen (T/kem).

Kaavan yleisissä määräyksissä on otettu huomioon mm. sijainti Seveso III-direktiivin mukaisen laitoksen konsultointivyöhykkeellä, hulevesien johtaminen, pölyhaittojen ennaltaehkäiseminen, suuronnettomuusskenaariot, meritulviin varautuminen, työtilojen radonsuojaus, rakennusten teknisten laitteiden melusuojaus sekä maaperän puhtauden varmistaminen ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Ympäristöterveysjaosto

§ 40

04.05.2026

Ympäristöterveysjaosto päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:
Ympäristöterveysjaostolla ei ollut asiasta huomautettavaa.

Pykälä tarkastettiin heti.

Läntisen Uurastajantien asemakaavan muutosehdotus / lausunto Pornaisten kunnalle

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 41
734/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Pornaisten kunnan tekninen lautakunta pyytää terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Läntisen Uurastajantien asemakaavan muutosehdotuksesta. Lausunto pyydetään toimittamaan 17.4.2026 mennessä Pornaisten kunnalle osoitteeseen kunta@pornainen.fi. Lausunnon antamiselle myönnettiin lisää aikaa 6.5.2026 saakka.

Asemakaava-aineisto on nähtävillä kunnan verkkosivuilla www.pornainen.fi/kuntalaiset/maankaytto-ja-kaavoitus/asemakaavat

Suunnittelualue sijaitsee Pornaisten Portin yritystoiminnan alueella Uurastajantien varressa Järvenpääntien läheisyydessä. Kaavamuutosalueen pinta-ala on n. 1,7 ha.

Kaavamuutoshanke on lähtenyt liikkeelle viereisen aerosolitehtaan (AT-Tuote Oy) esityksestä. Tarkoitus on mahdollistaa aerosolitehtaan laajentaminen kaavamuutosalueelle. Tavoitteena on muuttaa voimassa olevan asemakaavan KTY-alue viereisen korttelialueen T/kem-mukaiseksi alueeksi: Teollisuus- ja varastorakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa merkittävän, vaarallisia kemikaaleja valmistavan tai varastoivan laitoksen.

Asemakaavan yleisissä määräyksissä on otettu huomioon radonturvallinen rakentaminen ja hulevesien johtaminen.

Viereisen aerosolitehtaan suunnittelun yhteydessä v. 2018 suoritettiin YVA-menettely. Käsillä oleva Uurastajantien läntisen alueen asemakaavamuutos liittyy välittömästi siihen alueeseen, jonka toteutusta varten YVA-tarkastelu laadittiin. YVA-tarkastelu koskee siten asiallisesti myös käsillä olevaa kaavamuutosaluetta. Alueen ympäristössä ei ole YVA-tarkastelun jälkeen tapahtunut asuntorakentamista tai muitakaan YVA-menettelyn kannalta oleellisia olosuhteiden muutoksia. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat n. 170 m:n etäisyydellä alueen reunasta.

YVA-selostuksessa on todettu mm. seuraavaa:

- Aerosolitehtaan normaalitoiminta ei aiheuta päästöjä tai vaikutuksia maa- ja kallioperään eikä pohja- tai pintavesiin.

Ympäristöterveysjaosto

§ 41

04.05.2026

- Päästö voisi syntyä ainoastaan kemikaalivuodon yhteydessä. Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai sellaisen läheisyydessä.
- Tuotantolaitoksella ei muodostu vesistöön johdettavia jätevesiä. Tuotantolaitoksen sosiaalijätevedet johdetaan kunnalliseen viemäriin.
- Toiminnasta ei aiheudu melua tai pölyä, jotka vaikuttaisivat lähialueen luontoon. Kokonaisuudessaan toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia luonnonoloihin.

Tehtaan laajentaminen kaavoitettavalle tontille edellyttää luvan hakemista Tukesilta. Tukes arvioi lupakäsittelyssään laitoksen sijoittamisen edellytykset huomioiden mahdollisten onnettomuuksien seuraukset ja ulottumisen laitosalueen ulkopuolelle.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:
Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Pykälä tarkastettiin heti

Asemakaavaehdotus AK 571 Omenatarha II / lausunto Porvoon kaupunkisuunnittelulle

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 42
608/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Omenatarha II, kaupunginosa 10, korttelit 5744 – 5746, osa korttelista 5709 sekä virkistys-, puisto- ja katualueita. Asemakaavamuutos koskee osaa katualueesta kaupunginosassa 10. Asemakaavan tavoitteena on Omenatarhan nykyisen pientaloalueen laajennus yleiskaavan mukaan. Kaava tuo Omenatarhaan 29 uutta omakotitonttia (AO) ja kolme asuinpientalotonttia (AP) sekä yksityiselle kiinteistölle lisärakennusmahdollisuuden olemassa olevaan pihapiiriin (AO).

Asemakaavaehdotus ja muu suunnittelumateriaali pidetään nähtävänä kaupungin palvelupiste Porvoo-infossa sekä kaupungin internetpalvelussa <https://www.porvoo.fi/asuminen-ymparisto/kaavoitus/asekaavat/ak-571-omenatarha-ii/>.

Lausunnot pyydetään lähettämään kirjallisina palvelupiste Porvoo-Infoon, Lundinkatu 8 A (PL 23, 06101 Porvoo, kirjaamo@porvoo.fi) 15.4.2026 klo 15.00 mennessä. Kuoreen tai viestikenttään merkintä "AK 571 Omenatarha II". Lausunnot on pyydetty ja saatu lisäaikaa 6.5.2026 saakka.

Suunnittelualue sijaitsee Porvoon keskustasta 2,7 km itään, Veckjärventien ja Vanhan Veckjärventien välisellä alueella. Alue on 2010-luvulla rakentuneen Omenatarhan omakotitaloalueen vieressä ja rajautuu Punakanelintiehen. Kaava-alue on kooltaan noin 7 ha. Alue on vanhaa maa- ja metsätalousaluetta, jolla on ollut kaksi tilakeskusta. Pellot ovat metsittyneet ja toisella tilakeskuksella asutaan yhä, mutta toinen tilakeskus on purettu. Kaupunki omistaa alueen lähes kokonaan.

Korttelialueet on osoitettu kapeaan laaksoon ja loiville rinteille. Omenatarhantien päästä alkaa uusi asuntokatu, Keltakanelintie. Se kaartuu kapean laakson muodon mukaan etelään. Asuinalueen itäpuolella säilyvät Omenatarhaa kehystävät metsäiset rinteet, jotka on osoitettu viheralueeksi. Toiminnallinen lähipuisto on sijoitettu metsän reunaan entiseen pihapiiriin.

Kaava-alueen eteläpäässä on yksityinen pihapiiri, jolla on pieni osa vanhasta maantäyttöalueesta. Pihapiirissä ja sen lähiympäristössä on havaittu öljyä ja pilaantunutta maata noin 10 vuotta sitten.

Ympäristöterveysjaosto

§ 42

04.05.2026

Nykyisin siellä on silmävaraisesti havaittua roskaantumista kuten koneiden romuja, akkuja yms. jätteitä. Haitta-aineista maaperässä ja täyttöjen laajuudesta ei ole tarkkaa tietoa. Kaavakartalle on kaavaehdotukseen merkitty yksityismaalle asuinpientalotontti ja saamerkintä sekä kaavamääräys: "Maaperän tila on selvitettävä ennen rakennustöihin ryhtymistä."

Kaavan yleisissä määräyksissä huomioidaan mm. radonturvallinen rakentaminen, hulevedet sekä aurinkoenergian hyödyntäminen ja passiivinen auringonvalolta suojautuminen.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Suurikasvuiset puut ja erityisesti suuri latvuspeite edistävät terveyttä ja siksi suunnittelualueella olemassa olevia puita on syytä säästää ja mahdollisesti istuttaa lisää.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon: Suurikasvuiset puut ja erityisesti suuri latvuspeite edistävät terveyttä ja siksi suunnittelualueella olemassa olevia puita on syytä säästää ja mahdollisesti istuttaa lisää.

Ympäristöterveysjaostolla ei ollut muuta huomautettavaa asemakaavaehdotuksesta.

Pykälä tarkastettiin heti.

Lapinjärven rakennusjärjestysehdotus / lausunto Lapinjärven kunnalle

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 43
902/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot
terveystarkastaja Paula Hänninen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Lapinjärven kunta pyytää lausuntoa Lapinjärven kunnan uudesta rakennusjärjestysehdotuksesta. Lapinjärven kunnalla ja Loviisan kaupungilla on yhteinen rakennusvalvonta ja rakennusjärjestys laaditaan yhteistyössä Loviisan kaupungin kanssa. Ehdotus on nähtävillä 26.3.2026 – 26.4.2026 välisen ajan, https://lapinjarvi.fi/wp-content/uploads/LIITE-Rakennusjarjestys_Lapinjarvi_-ehdotus-10.3.2026_khall-16.3.2026_kvalt.pdf. Lausunnonle on saatu lisäaika 6.5.2026 asti.

Voimassaoleva rakennusjärjestys on tullut voimaan 2.4.2019.

Lapinjärven kunnan rakennusjärjestyksen erityisiä tavoitteita ovat paikallisesti, maakunnallisesti ja valtakunnallisesti omaleimaisten ja arvokkaiden kylä-, kulttuuri- ja maisemakokonaisuuksien säilyttäminen sekä rantojen maisema-arvojen säilyttäminen.

Terveydensuojelulain perimmäinen tarkoitus on terveyshaittojen ennaltaehkäiseminen ja poistaminen asuin- ja oleskelutiloissa. Elintarvikelaissa määritellään elintarvikehuoneistojen toiminnallisista vaatimuksista elintarvikkeiden turvallisen käsittelyn varmistamiseksi. Eläinsuojelulaissa määritellään eläinlajikohtaiset vähimmäisvaatimukset eläinsuojille. Uusi rakentamislaki on poistanut usean aikaisemmin luvan- tai ilmoituksenvaraisen rakennuksen luvanvaraisuuden ja ilmoitusvelvollisuuden sekä rajoittanut osittain myös ennakkoon annettavan ohjauksen sisältöä. Lakiuudistuksen tarkoituksena on ollut purkaa rakentamisen esteitä.

Lapinjärven rakennusjärjestysehdotus sisältää useita määräyksiä terveyshaittojen ehkäisemiseksi:

- Kohta 3.6 hyvälaatuisen talousveden turvaaminen
Rakennuspaikan vesi- ja jätevesihuolto; Rakennettaessa asuinrakennus tai kotieläinsuoja kiinteistölle, jota ei ole liitetty vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkostoon, on varmistettava, että rakennuspaikalla on käytettävissä riittävästi terveydensuojelulaissa säädetyt laatuvaatimukset täyttävää talousvettä.
- Kohta 4.5 hule- ja perustusten kuivatusvesien johtaminen ja käsitteleminen

Ympäristöterveysjaosto

§ 43

04.05.2026

- Kohta 6.2 rantarakentaminen Rakennuksen korkeusasemaa koskevat määräykset
- Kohta 6.4 saunalauttaa tai muuta liikuteltavaa laitetta koskevia määräyksiä; jätevesien käsittely sekä sijoittuminen herkälle vesistöalueelle
- Kohta 7 eläinsuojien rakentaminen mm. naapurikiinteistöjen huomioon ottaminen
- Rakentaminen erityisalueilla: 8.2 rakentaminen pohjavesialueilla, 8.3 pilaantuneet maa-alueet, happamien sulfaattimaiden esiintyminen rakennuspaikalla, 8.4 maalämpöjärjestelmä pohjavesialueella ja pilaantuneella maaperällä 8.5 maaperän radonpitoisuuden huomioon ottaminen ja torjunta
- Työmaajärjestelyt 9.1 työmaan perustaminen ja hoitaminen Mm. melu- pöly- tai muun haitan aiheutuminen ympäristölle
- 9.4 häiritsevän melua aiheuttavan työnteon ajoittaminen

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Rakennusjärjestyksessä on otettu erittäin hyvin huomioon terveyshaittojen ennaltaehkäisy. Ympäristöterveysjaosto ehdottaa kuitenkin vielä alla olevia täydennyksiä rakennusjärjestykseen terveyshaittojen ehkäisemiseksi:

Purkamislupa, kohta 2.3: Rakennuksen purkamisesta ei saa aiheutua rottien tai muiden haittaeläinten leviämistä naapurustoon, minkä vuoksi kiinteistöllä tulee suorittaa tarvittavat torjuntatoimet ennen purkutöihin ryhtymistä.

Maalämpöjärjestelmä kohta 8.4: Ennen maalämpöjärjestelmän rakentamista tulisi kartoittaa lähellä olevien talousvesikaivojen sijainti. Maalämpöjärjestelmät tulee suunnitella siten, että talousvesikäytössä olevien porakaivojen veden laatu ei heikenny.

Rakennusjärjestykseen olisi hyvä sisällyttää määräykset valaistujen laitteiden sijoittamiseen ja käyttöön. Asuinalueella valaistujen laitteiden toiminta-ajan tulisi rajoittua päiväsaikaan (klo 7–22), jotta yöaikaisesta valonvälkkeestä aiheutuvat unihäiriöt voidaan ennaltaehkäistä.

Ympäristöterveysjaosto päättää antakennusjärjestysehdotuksesta asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti antaa rakennusjärjestysehdotuksesta asiasta seuraavan lausunnon:

Rakennusjärjestyksessä on otettu erittäin hyvin huomioon terveyshaittojen ennaltaehkäisy. Ympäristöterveysjaosto ehdottaa kuitenkin vielä alla olevia täydennyksiä rakennusjärjestykseen terveyshaittojen ehkäisemiseksi:

Purkamislupa, kohta 2.3: Rakennuksen purkamisesta ei saa aiheutua rottien tai muiden haittaeläinten leviämistä naapurustoon, minkä vuoksi kiinteistöllä tulee suorittaa tarvittavat torjuntatoimet ennen purkutöihin ryhtymistä.

Maalämpöjärjestelmä kohta 8.4: Ennen maalämpöjärjestelmän rakentamista tulisi kartoittaa lähellä olevien talousvesikaivojen sijainti. Maalämpöjärjestelmät tulee suunnitella siten, että talousvesikäytössä olevien porakaivojen veden laatu ei heikenny.

Rakennusjärjestykseen olisi hyvä sisällyttää määräykset valaistujen laitteiden sijoittamiseen ja käyttöön. Asuinalueella valaistujen laitteiden toiminta-ajan tulisi rajoittua päiväsaikaan (klo 7–22), jotta yöaikaisesta valonvälkkeestä aiheutuvat unihäiriöt voidaan ennaltaehkäistä.

Ympäristöterveysjaostolla ei ollut asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastettiin heti

Luettelo yleisistä uimarannoista ja uimavesinäytteenottosuunnitelma 2026

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 44
527/11.05.02.00/2022

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Kunnan terveydensuojeluviranomaisen on yleisten uimarantojen uimaveden laatuvaatimuksista ja valvonnasta annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (177/2008) nojalla laadittava yleisistä uimarannoista uimarantaluettelo sekä seurantakalenteri ennen kunkin uimakauden alkua. Seurantakalenterissa määritetään uimavesien näytteenottopäivät (EU-rannat) tai -viikot (muut yleiset uimarannat). Asetuksen mukaan kunnan terveydensuojeluviranomaisen on lisäksi huolehdittava siitä, että yleisölle annetaan mahdollisuus saada tietoja sekä tehdä ehdotuksia ja huomautuksia asetuksen täytäntöönpanoon liittyvistä asioista sekä tehdä erityisesti uimarantaluettelon laatimista, tarkistamista ja ajan tasalle saattamista koskevia ehdotuksia ja huomautuksia.

Ympäristöterveydenhuolto valvoo kesällä 2026 seuraavia EU-uimarantoja:

Askola: Takajärvi
Loviisa: Plagen
Pornainen: Hietasen ranta
Porvoo: Kokonniemi, Hasselholmen ja Tervajärvi
Sipoo: Pilvijärvi ja Taasjärvi

Lisäksi ympäristöterveydenhuolto valvoo seuraavia yleisiä uimarantoja:

Askola: Abborsjön ja Valkjärvi
Lapinjärvi: Kirkonkylä, Särkjärvi ja Pyhäjärvi
Loviisa: Valko, Taikaranta, Lill-Bäston, Koskenkylänjoki, Kiramo, Riissalmi, Särkjärvi eteläinen, Kukuljärvi ja Rönnäs
Myrskylä: Syväjärvi
Porvoo: Venjärvi, Lindvik, Köttboda, Sondby I ja II, Virvik ja Staffas
Pornainen: Laukkosken koulun ranta (Kotojärvi)
Pukkila: Ilijärvi
Sipoo: Möträsk, Talman hiekkakuoppa, Kaunissaari, Norrkullalandet ja Joensuun Tilan uimajärvi

Yleisten uimarantojen lisäksi valvotaan leirikeskusten uimarantoja:

Ympäristöterveysjaosto

§ 44

04.05.2026

Isojärvi (Pornainen), Pellinki (Porvoo), Källa (Loviisa), Lövhyddan (Sipoo) sekä Tuomiranta (Etujärven uimaranta, Askola).

EU-rannoilta otetaan neljä uimavesinäytettä kesässä ja muilta yleisiltä uimarannoilta kolme näytettä kesässä. Uimavesinäytteiden ottoajankohdat kesällä 2026 ovat seuraavat:

EU-uimarannat:

9.6. (vko 24), 30.6. (vko 27), 21.7. (vko 30) ja 11.8. (vko 33).

Muut yleiset rannat:

Näytteenottoviikot 25/26, 29/30 ja 33/34.

Uimakausi on 15.6.-31.8. Jos kesän uimakausi jatkuu syyskuussa tai epäillään terveyshaittaa, voidaan ottaa ylimääräisiä näytteitä.

Näytteenoton yhteydessä arvioidaan uimaveden laatu aistinvaraisesti ja otetaan tarvittaessa lisänäytteitä esimerkiksi sinilevän varalta. Samalla myös tarkastetaan uimarannan lähiympäristön yleinen siisteys ja turvallisuus.

Uimarantaluetteloa ja näytteenottosuunnitelmaa täydennetään, jos alueelle perustetaan uusia yleisiä uimarantoja tai jos havaitaan, että alueella on sellaisia yleisessä käytössä olevia uimarantoja, jotka eivät ole valvonnan piirissä. Väestölle on tiedotettu valvonnassa olevien uimarantojen luettelosta 24.4.2026.

Määräaikaan mennessä ei tullut ehdotuksia uusiksi valvottaviksi uimarannoiksi.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa uimarantaluettelon ja näytteenottosuunnitelman esityksen mukaisesti.

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti vahvistaa uimarantaluettelon ja näytteenottosuunnitelman esityksen mukaisesti.

Tartuntatautilain kokonaisuudistus, lausunto sosiaali- ja terveysministeriölle

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 45
710/11.05.02.08/2026

Valmistelu ja lisätiedot

I kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Tiina Tiainen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää Porvoon ympäristöterveydenhuolloilta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotettaisiin säädettäväksi uusi tartuntatautilaki. Lausunnot pyydetään antamaan 3.5.2026 mennessä Lausuntopalvelu.fi -sivustolla. Lausunnossa tulee mainita diaarinumero (VN/25987/2023).

Tartuntataudit aiheuttavat merkittävää sairastavuutta ja kuolleisuutta niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Lisäksi ne aiheuttavat mittavia tuotannonmenetyksiä muun muassa työstä poissaolojen vuoksi, joten niiden torjunta on myös taloudellisesti perusteltua. Tartuntatautiepidemioiden leviämisen ehkäisemiseksi tehtävät välttämättömät toimet saattavat häiritä vakavasti yhteiskunnan toimintaa. Vakavia häiriöitä syntyy kuitenkin myös silloin, jos merkittävä osa työvoimasta on yhtä aikaa sairaana, tai jos merkittävä määrä jostakin avainhenkilöryhmästä, esimerkiksi terveydenhuollon henkilöstöstä, sairastuu samaan aikaan. Tartuntatautilain uudistamisen välttämättömyyteen ovat kiinnittäneet huomiota eduskunta, eduskunnan oikeusasiamies, oikeuskansleri sekä lakia soveltavat tahot.

Tartuntatautilainsäädännön kokonaisuudistuksen tavoitteena on vahvistaa kansallista kykyä torjua tartuntatauteja tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Tavoitteena on sekä vastata päivittäisen tartuntatautien torjuntatyön tarpeisiin että mahdollistaa nopea reagointi ja riittävät toimivaltuudet paikallisten ja laajojen epidemioiden sekä pandemioiden torjumiseksi. Tartuntatautilainsäädännön uudistuksen keskeisenä tavoitteena on ehkäistä ja torjua tartuntatauteja ja niistä yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tavoitteena on mahdollistaa joustava ja riskiperusteinen torjuntakeinojen käyttö perusoikeudet huomioiden.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaoston merkitsee tiedoksi oheisen lausunnon:

Ehdotetussa tartuntatautilaissa ei ole säännöksiä mahdollisesti tartuntavaarallisten vainajien käsittelystä, hautaukseen liittyvistä rajoituksista eikä tartuntataudeista johtuvaan tavanomaista korkeampaan kuolleisuuteen varautumisesta.

Terveysturvajärjestyksen 41 §:ssä (1280/1994) on säädetty vainajan kuolinsyyntä selvittäjälle velvoite tartuntavaarasta ilmoittamisesta vainajia käsitteleville. Myös terveysturvajärjestelmän viranomaisen tarvitsee tietoa vainajan mahdollisesta tartuntavaarallisuudesta valmistellessaan lupaa haudattua ruumiin siirtoon (TsA 1280/1994 42 §) tai ruumiin kansainväliseen kuljetukseen (Asetus 13/1989 ruumiiden kuljettamisesta koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta). Edellä kuvattuun liittyen tartuntatautilakiin olisi hyvä lisätä tarvittavat viittaukset muuhun lainsäädäntöön.

Kunnalle tai kunnan elintarvikevalvonta-, terveysturvajärjestelmä- ja eläinterveysturvajärjestelmän toimintoihin aiheutuvien kustannusten korvaamista ei ole taloudellisten vaikutusten arvioinnissa otettu huomioon eikä ehdotetussa tartuntatautilaissa. Lain perusteluissa (kappale 4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen) on käsitelty kunnille ja hyvinvointialueille aiheutuvat vaikutukset yhdessä, vaikka ne ovat toisistaan erillisiä itsehallinnollisia organisaatioita ja hyvinvointialueet lisäksi puhtaasti valtion rahoittamia. Kunnalle sekä kunnan elintarvikevalvonta- ja terveysturvajärjestelmän toimintoihin aiheutuu lakiehdotuksessa säädettävistä uusista tehtävistä suorista kustannuksista tehtävien toteuttamisesta sekä henkilöstön kouluttamisesta ja perehdyttämisestä. Lisäksi kunnan elintarvike- ja terveysturvajärjestelmän toimintoihin aiheutuu tulonmenetyksiä, jos valvontaa joudutaan suuntaamaan suunnitelman mukaisesta ja tuloa tuottavasta valvonnasta kiireelliseen tartuntatautilain nojalla annettujen määräysten valvontaan ja tartuntatautilain nojalla annettavien päätösten ja määräysten valmisteluun. Ehdotetun lain perustelujen mukaan valvottavia kohteita voisi esimerkiksi epidemia- tai pandemiatilanteessa olla paljon, jolloin Lupa- ja valvontaviraston, Liikenne- ja viestintäviraston, hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän mahdollisuudet tehdä tarkastuksia olisivat todennäköisesti rajalliset, ja tarkastustoiminnassa todennäköisesti jouduttaisiin tukeutumaan merkittävästi myös kunnan ympäristöterveydenhuollon tekemiin tarkastuksiin. Porvoon ympäristöterveydenhuolto muistuttaa, että Orpon hallituksen hallitusohjelmassa valtio on sitoutunut korvaamaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Edellä kuvatun perusteella tulisi kustannusten korvaamisesta säätää uudessa tartuntatautilaissa.

Ehdotetun tartuntatautilain 5 §:ssä säädettäisiin tartuntatautilain mukaisten viranomaisen yleisistä velvollisuuksista sekä viranomaisen velvollisuudesta tehdä yhteistyötä. Säännös on

sinänsä selkeä, mutta sanamuoto rajaa varautumisveloitteen vain kunkin viranomaisen omaan toimialaan kuuluviin tehtäviin. Esimerkiksi kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisille laajoissa tartuntatautiepidemioissa, pandemioissa ja muissa vastaavissa terveydenhuollon häiriötilanteissa säädettävät tehtävät eivät sisältyisi niiden varautumisveloitteeseen. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että edellä mainittuihin tilanteisiin varautuminen yhdessä kaikkien tilanteen hoitoon osallistuvien viranomaisten kanssa olisi ensiarvoisen tärkeää ja toivoo, että asiasta säädettäisiin myös uudessa tartuntatautilaissa.

6 §:ssä säädettäisiin valtakunnallisesta torjuntatyöstä ja siinä myös nimettäisiin Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveyssäännösten (2005) tarkoittama IHR-viranomainen sekä yhteysviranomainen Suomessa. Tämä on parannus verrattuna voimassa olevaan tartuntatautilakiin.

9 ja 41 §:ssä säädettäisiin muista kunnalle ehdotetussa tartuntatautilaissa säädettävistä velvoitteista – kunnan velvoitteesta tehdä yhteistyötä HUS-yhtymän ja hyvinvointialueen kanssa tartuntatautien torjuntatyössä sekä kunnalle säädettävästä uudesta velvoitteesta kerätä jätevesiseurantanäytteitä THL:n määräyksen mukaisesti. Yhteistyövelvoitteen sisältöä ei ole avattu ehdotetussa laissa tai sen perusteluteksteissä tarkemmin. Tartuntatautien torjunnan edellyttäessä hygieniatoimenpiteitä tai toiminnan rajoittamista, ovat kunnan asukkaalleen järjestämät palvelut samassa asemassa kuin yritysten tuottamat palvelut eikä niiden osalta ole tarvetta säätää kunnalle erityistä yhteistyövelvoitetta. Ehdotetun lain 12 §:n (Valtion viranomaisten osallistuminen tartuntatautilain torjuntatyöhön) perusteluissa viitataan kunnallisiin viranomaisiin, jotka voisivat hoitaa ”paikallisia järjestelyjä”. Kappaleessa 4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen, on lisäksi maininta kunnille eristämistä aiheutuvista mahdollisesti merkittävistä lisäkustannuksista, mutta esimerkiksi eristämistä koskevassa 63 §:ssä ei ole mainittu kunnille säädettävistä velvoitteista. Jotta kunnat voivat varautua tartuntatautilain mukaisiin tehtäviinsä, tulisi niistä säätää riittävän selkeästi. Suomen perustuslain 121 § edellyttää, että kunnalle annettavista tehtävistä säädetään lailla.

11 §:ssä säädettäisiin tartuntatautien torjunnan asiantuntijaelimistä. Elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittämiseksi perustetun ryhmän osalta tulisi pykälässä olla selkeyden vuoksi viittaus valtioneuvoston asetukseen 1365/2011. Asetuksen 4 § :n mukaan kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen tulee yhdessä nimetä epidemioiden selvittämistä varten selvitystyöryhmä.

30 §:ssä säädettäisiin lääkärin, hammaslääkärin ja

tartuntatautitutkimuksia tekevän laboratorion ilmoitusvelvollisuudesta hyvinvointialueen ja kunnan viranomaisille. Ehdotetun lain mukaan 28 §:ssä määritelty ilmoitusvelvollisen on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava epäilemästään tai toteamastaan veden välityksellä leviävästä epidemiasta ja muusta elinympäristön mikrobien aiheuttamasta tartunnasta oman alueensa terveydensuojeluviranomaiselle, eläimen levittämästä tartunnasta alueensa eläinterveysviranomaiselle sekä elintarvikkeiden välityksellä leviävästä tartunnasta alueensa elintarvikevalvontaviranomaiselle. Koska tartuntatautitutkimuksia tekevät laboratoriot sekä potilaan käyttämät yksityiset lääkäri- ja hammaslääkäripalvelut voivat sijaita myös muualla kuin potilaan asuinkunnassa ja kyseessä on todennäköisesti viranomaisten kiireellisiä toimenpiteitä edellyttävä tilanne, tulisi ilmoitus säätää tehtäväksi suoraan potilaan asuinkunnan viranomaisille.

31 §:ssä säädettäisiin zoonooseista ja eläintautitapauksista ilmoittamisesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee vastavuoroisesti hyvinvointialuetta ja HUS-yhtymää sekä Ruokavirastoa. Kunnan eläinterveysviranomaiselle ei säädettäisi ilmoittamisvelvollisuutta vaan ilmoituksen tekisi Ruokavirasto. Tämä järjestely voi hidastaa tiedon siirtymistä, kun zoonootista eläintautidiagnoosia ei ole vielä laboratoriotutkimuksin varmennettu.

36 §:ssä säädettäisiin hoitoon liittyvien infektioiden sekä lääkkeille erittäin vastuskykyisten mikrobien rekistereistä, joita Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos ylläpitäisi. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että eläinlääkinnässä todettujen vastustuskykyisten mikrobien rekisteröintijärjestelmään olisi paikallaan viitata ainakin ehdotetun lain perusteluteksteissä.

59 §:ssä säädettäisiin tavarán ja tuotteen puhdistuksesta, karanteenista tai hävittämisestä. Sisällöllisesti sääntely säilyisi suurelta osin ennallaan. Säännösehdotusta koskevien perustelutekstien mukaan puhdistamiseen liittyvät toimet olisi tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyössä kunnan terveydensuojelun kanssa. Terveydensuojeluviranomaisen tehtävänä olisi tilanteessa 5 §:ssä säädettävien yleisten velvollisuuksien perusteella tukea asiantuntemuksellaan virkasuhteista hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavaa lääkäriä tai kiireellisessä tilanteessa muuta julkisessa terveydenhuollossa toimiva laillistettua lääkäriä hänen päättäessään tavarán tai tuotteen puhdistamisesta yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä hänen varmistuessaan puhdistuksen toteutumisesta ja onnistumisesta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että lääkärin tulisi tehdä yhteistyötä myös Ruokaviraston tai kunnaneläinlääkärin (kunnan eläinterveysviranomaisen), jos eläin on tarpeen asettaa karanteeniin ihmisille yleisvaarallisen tartuntataudin vaaran vuoksi. Ihmisille yleisvaaralliset taudit eivät sinänsä kuulu eläintautilain

soveltamisalaan. Ehdotetussa laissa ei säädettäisi tavarain ja tuotteen puhdistuksen, hävittämisen tai karanteenin valvonnasta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto ehdottaa, että myös 59 §:n nojalla säädetyn puhdistuksen ja hävittämisen valvonnasta säädettäisiin 84 §:ssä. Tämä mahdollistaisi terveydensuojeluviranomaisen ja puhdistustoimenpiteistä päättävän lääkärin tehokkaamman yhteistyön esimerkiksi WHO:n terveys sääntöjen mukaisessa ulkomaanliikenteen alusten valvonnassa.

Luvussa 6 säädettäisiin tartunnan leviämistä ehkäisevistä toimenpiteistä. Valmisteluaineiston mukaan voimassa olevaan tartuntatautilakiin sisältyvä vaatimus terveys selvityksestä tiettyjä työtehtäviä varten ehdotetaan säilytettäväksi, mutta selventäen kohderyhmiä ja järjestämisvastuita. Voimassa olevan tartuntatautilain 56 §:n mukainen vaatimus salmonellatartuntaa koskevan terveydentilan selvityksestä työtehtävää varten puuttuu lakiehdotuksesta kokonaan. Valmisteluaineistossa ei ole mainittu perusteluja selvitys vaatimuksen poistamiselle. Suurin osa salmonellatartunnoista saadaan ulkomailta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että elintarvikehuoneistossa suoritettavissa tehtävissä, joissa käsitellään pakkaamattomia ja kuumentamattomia tarjottavia elintarvikkeita tulisi jatkossakin edellyttää terveydentilanselvitystä ja siihen sisältyvää kliinisten näyttöjen tutkimusta henkilöiltä, joiden perustellusta syytä voi epäillä sairastavan salmonellan aiheuttamaa suolistoinfektiota. Samalla on syytä harkita, tulisiko vaatimusta terveydentilan selvityksestä laajentaa koskemaan myös useimmiten ulkomailta lähtöisin olevien Shigella-tartuntojen leviämisen ehkäisemistä. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että ehdotettu terveydentilanselvitystä koskevan vaatimuksen poistaminen tartuntatautilaista on ristiriidassa Suomen kansallisten salmonellavapaustavoitteiden kanssa, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2160/2003, salmonellan ja muiden elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonnasta ja zoonooseista annetusta maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (316/2021).

52 §:ssä säädettäisiin rokotuksista asiakkaiden ja potilaiden suojaamiseksi. Vaatimukset koskisivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelutuottajien henkilöstöä sekä niille palveluja tarjoavien tahojen henkilöstöä. Terveydensuojelu- ja elintarvikevalvonnan henkilöstö valvoo esimerkiksi sosiaalialan hoivalaitosten sekä tehostetun palveluasumisen yksiköiden asiakastiloja sekä elintarvikkeiden valmistusta ja jakelua. Tarkastukset eivät ole päivittäisiä. Lakiluonnoksen perusteluteksteissä olisi hyvä linjata myös valvontahenkilöstön tehtäväkuvaan liittyviä perusteita rokotusvaatimuksille.

79 §:ssä säädettäisiin poikkeuksista tartuntatautilain nojalla asetettuihin velvoitteisiin. Sen mukaan säädetyt velvoitteet eivät saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin tai välttämättömiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsiteltyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eivätkä ne saa estää virkamiestä hoitamasta virkatehtäviään. Säännösehdotuksen muotoilua on syytä korjata, koska termi ”virkamies” kattaa vain valtion palveluksessa olevat viranhaltijat sulkien pois esimerkiksi kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaisten valvontahenkilöstön. Ehdotus uudeksi sanamuodoksi: ...ei saa estää valvontaviranomaisen palveluksessa olevaa henkilöstöä suorittamasta virkatehtäviään.

84–86 §:ssä säädettäisiin mm. kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisten uusista tehtävistä kuten tiloja ja toimintaa koskevien torjuntatoimien valvonnasta, tarkastus- ja tiedonsaantioikeuksista sekä määräyksistä ja pakkokeinoista. Edellä mainitut tehtävät sekä 41 §:ssä säädettävä kunnan velvollisuus jätevesiseurantaan liittyvään näyttötoimintaan ovat siis kunnalle täysin uusia tehtäviä ja ehdotetun tartuntatautilain perusteluissa kappaleessa 11.13 Kunnallinen ja muu itsehallinto oleva päinvastainen väite on virheellinen. Sinänsä tartuntatautilakiehdotuksen uudet valvontatehtävät sopivat ympäristöterveydenhuollon eli kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisen tehtäväkokonaisuuteen hyvin. Jätevesiseurannan näyttötoiminta tulisi sen sijaan osoittaa suoraan jäteveden puhdistuksesta vastaaville vesihuoltolaitoksille.

Huomioita 84, 85 ja 86 §:stä kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisen näkökulmasta:

- Kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaisille säädetyt uudet tehtävät eivät saa vaarantaa lakisääteistä terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaa. Kunta voi jättää hoitamatta kiireettömät lakisääteiset tehtävät, kun valtioneuvosto on poikkeusoloissa säätänyt asetuksen valmiuslaissa nimetyistä viranomaistehtävistä luopumisesta tilapäisesti väestön sosiaali- ja terveydenhuollon (ja ympäristöterveydenhuollon kiireellisten tehtävien) turvaamiseksi

- 84 § on vaikeaselkoinen. Jos lupa- ja valvontaviranomaisille säädetty valvontatehtävä 81 ja 82 § nojalla tehtyjen päätösten tai annettujen asetusten osalta liittyy viraston vastuulla olevaan torjuntatyön valvontaan, olisi niihin liittyvistä tehtävistä säädettävä 83 §:ssä. Nykyinen sanamuoto viittaa siihen, että vain Lupa- ja valvontavirasto valvoo 81 ja 82 §:n nojalla annettuja määräyksiä /asetuksia.

- 85 §:n mukaan kunnan valvontaviranomaisilla olisi oikeus tehdä tarkastus tartuntatautilain nojalla vain oman valvontansa yhteydessä sekä säännöksessä erikseen määriteltyjen viranomaisten pyynnöstä ellei kyse ole vakavasta terveydenhuollon häiriötilanteesta tai pandemiasta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto huomauttaa, että kunnan viranomaiset valvovat säännöllisesti omassa toiminnassaan

ainoastaan hyvin pientä osaa oleskeluhuoneistoista. Kunnan terveydensuojeluviranomaisten säännöllisesti valvomat ilmoitusvelvolliset oleskeluhuoneistot käyvät ilmi Terveydensuojelulain liitteestä. Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat säännöllisesti ainoastaan oleskeluhuoneistoja, joissa tapahtuu merkittävämpää elintarvikkeiden myyntiä tai tarjoilua.
- 86 §:n 2. momentti on vaikea selkoinen. Siinä viitataan sekä 86 §:n 1. ja 2. momenttiin.

Ehdotetussa tartuntatautilain 86 §:ssä säädettäisiin mm. kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaisille annettavasta uudesta toimivallasta määrätä korjaamaan puutteet, jos ne havaitsevat tartuntatautilain nojalla annettujen määräysten vastaista toimintaa, sekä tarvittaessa keskeyttää toiminta, jos havaittuja puutteita ei korjata määräaikaan mennessä tai velvoitteita on rikottu olennaisesti. Tartuntatautilakiin on syytä lisätä kunnan elintarvike- ja terveydensuojeluviranomaisille (monijäseniset toimielimet) oikeus siirtää toimivaltaansa alaisilleen viranhaltijoille, jotta kiireellisiä toimia edellyttävässä laajassa tartuntatautilanteessa tai terveydenhuollon häiriötilanteessa ei aiheutuisi turhia viiveitä päätösten antamiseen ja toimeenpanoon.

Lakiehdotuksen 105 §:ssä säädetään poliisin, pelastusviranomaisen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai Tullin velvollisuudesta antaa virka-apua tietyille tartuntatautilaissa nimetyille viranomaisille. Kunnan elintarvikevalvonta-, terveydensuojelu- ja eläinterveysviranomaisilla ei olisi ehdotuksen mukaan olisi oikeutta saada virka-apua tartuntalain mukaiseen valvontaan em. viranomaisilta, mikä käytännössä estäisi valvonnan toteutumisen toiminnanharjoittajan vastustaessa tarkastusta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaiset tulisi lisätä 105 §:n listaan virka-apuun oikeutetuista viranomaisista.

Päätöksen täytäntöönpanosta säädetään ehdotetun tartuntatautilain 107 §:ssä. Ehdotuksen mukaan 14–15, 58–66 ja 70–78 §:ssä tarkoitetut päätökset voidaan panna täytäntöön heti muutoksenhausta huolimatta. Kunnan elintarvikevalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisen 86 §:n nojalla antamaa määräystä ja toiminnan keskeyttämisspätöstä ei siten voisi panna välittömästi täytäntöön, vaikka silloin on jo kyseessä tartuntatautilain velvoitteiden laiminlyönnistä ja siten myös tartuntataudin leviämisen riskistä. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että myös 86 §:n mukaisten päätösten tulee olla täytäntöön pantavissa heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Porvoon ympäristöterveydenhuollolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Päätös

Ympäristöterveysjaoston päätti merkitä tiedoksi oheisen lausunnon:

Ehdotetussa tartuntatautilaissa ei ole säännöksiä mahdollisesti tartuntavaarallisten vainajien käsittelystä, hautaukseen liittyvistä rajoituksista eikä tartuntataudeista johtuvaan tavanomaista korkeampaan kuolleisuuteen varautumisesta.

Terveystoimintalain 41 §:ssä (1280/1994) on säädetty vainajan kuolinsyyn selvittäjälle velvoite tartuntavaarasta ilmoittamisesta vainajia käsitteleville. Myös terveydensuojeluviranomainen tarvitsee tietoa vainajan mahdollisesta tartuntavaarallisuudesta valmistellessaan lupaa haudatun ruumiin siirtoon (TsA 1280/1994 42 §) tai ruumiin kansainväliseen kuljetukseen (Asetus 13/1989 ruumiiden kuljettamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta). Edellä kuvattuun liittyen tartuntatautilakiin olisi hyvä lisätä tarvittavat viittaukset muuhun lainsäädäntöön.

Kunnalle tai kunnan elintarvikevalvonta-, terveydensuojelu- ja eläinterveysviranomaisille aiheutuvien kustannusten kompensointia ei ole taloudellisten vaikutusten arvioinnissa otettu huomioon eikä ehdotetussa tartuntatautilaissa. Lain perusteluissa (kappale 4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen) on käsitelty kunnille ja hyvinvointialueille aiheutuvat vaikutukset yhdessä, vaikka ne ovat toisistaan erillisiä itsehallinnollisia organisaatioita ja hyvinvointialueet lisäksi puhtaasti valtion rahoittamia. Kunnalle sekä kunnan elintarvikevalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisille aiheutuu lakiehdotuksessa säädettyjä uusista tehtävistä suorista kustannuksista tehtävien toteuttamisesta sekä henkilöstön kouluttamisesta ja perehdyttämisestä. Lisäksi kunnan elintarvike- ja terveydensuojeluviranomaisille aiheutuu tulonmenetyksiä, jos valvontaa joudutaan suuntaamaan suunnitelman mukaisesta ja tuloa tuottavasta valvonnasta kiireelliseen tartuntatautilain nojalla annettujen määräysten valvontaan ja tartuntatautilain nojalla annettavien päätösten ja määräysten valmisteluun. Ehdotetun lain perustelujen mukaan valvottavia kohteita voisi esimerkiksi epidemia- tai pandemiatilanteessa olla paljon, jolloin Lupa- ja valvontaviraston, Liikenne- ja viestintäviraston, hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän mahdollisuudet tehdä tarkastuksia olisivat todennäköisesti rajalliset, ja tarkastustoiminnassa todennäköisesti jouduttaisiin tukeutumaan merkittävästi myös kunnan ympäristöterveydenhuollon tekemiin tarkastuksiin. Porvoon ympäristöterveydenhuolto muistuttaa, että Orpon hallituksen hallitusohjelmassa valtio on sitoutunut kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Edellä kuvatun

perusteella tulisi kustannusten kompensatiosta säätää uudessa tartuntatautilaissa.

Ehdotetun tartuntatautilain 5 §:ssä säädettäisiin tartuntatautilain mukaisten viranomaisten yleisistä velvollisuuksista sekä viranomaisten velvollisuudesta tehdä yhteistyötä. Säännös on sinänsä selkeä, mutta sanamuoto rajaa varautumisveloitteen vain kunkin viranomaisen omaan toimialaan kuuluviin tehtäviin. Esimerkiksi kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisille laajoissa tartuntatautiepidemioissa, pandemioissa ja muissa vastaavissa terveydenhuollon häiriötilanteissa säädettävät tehtävät eivät sisältyisi niiden varautumisveloitteeseen. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että edellä mainittuihin tilanteisiin varautuminen yhdessä kaikkien tilanteen hoitoon osallistuvien viranomaisten kanssa olisi ensiarvoisen tärkeää ja toivoo, että asiasta säädettäisiin myös uudessa tartuntatautilaissa.

6 §:ssä säädettäisiin valtakunnallisesta torjuntatyöstä ja siinä myös nimettäisiin Maailman terveysjärjestön kansainvälisen terveys säännösten (2005) tarkoittama IHR-viranomainen sekä yhteysviranomainen Suomessa. Tämä on parannus verrattuna voimassa olevaan tartuntatautilakiin.

9 ja 41 §:ssä säädettäisiin muista kunnalle ehdotetussa tartuntatautilaissa säädettävistä velvoitteista – kunnan velvoitteesta tehdä yhteistyötä HUS-yhtymän ja hyvinvointialueen kanssa tartuntatautien torjuntatyössä sekä kunnalle säädettävästä uudesta velvoitteesta kerätä jätevesiseurantanäytteitä THL:n määräyksen mukaisesti. Yhteistyöveloitteen sisältöä ei ole avattu ehdotetussa laissa tai sen perusteluteksteissä tarkemmin. Tartuntatautien torjunnan edellyttäessä hygieniatoimenpiteitä tai toiminnan rajoittamista, ovat kunnan asukkailleen järjestämät palvelut samassa asemassa kuin yritysten tuottamat palvelut eikä niiden osalta ole tarvetta säätää kunnalle erityistä yhteistyövelvoitetta. Ehdotetun lain 12 §:n (Valtion viranomaisten osallistuminen tartuntatautilain torjuntatyöhön) perusteluissa viitataan kunnallisiin viranomaisiin, jotka voisivat hoitaa ”paikallisia järjestelyjä”. Kappaleessa 4.2.1.1 Vaikutukset julkiseen talouteen, on lisäksi maininta kunnille eristämisestä aiheutuvista mahdollisesti merkittävistä lisäkustannuksista, mutta esimerkiksi eristämistä koskevassa 63 §:ssä ei ole mainittu kunnille säädettävistä velvoitteista. Jotta kunnat voivat varautua tartuntatautilain mukaisiin tehtäviinsä, tulisi niistä säätää riittävän selkeästi. Suomen perustuslain 121 § edellyttää, että kunnalle annettavista tehtävistä säädetään lailla.

11 §:ssä säädettäisiin tartuntatautien torjunnan asiantuntijaelimistä. Elintarvike- ja vesivälitteisten epidemioiden selvittämiseksi perustetun ryhmän osalta tulisi pykälässä olla selkeyden vuoksi

viittaus valtioneuvoston asetukseen 1365/2011. Asetuksen 4 § :n mukaan kunnan elintarvikevalvontaviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen tulee yhdessä nimetä epidemioiden selvittämistä varten selvitystyöryhmä.

30 §:ssä säädettäisiin lääkärin, hammaslääkärin ja tartuntatautitutkimuksia tekevän laboratorion ilmoitusvelvollisuudesta hyvinvointialueen ja kunnan viranomaisille. Ehdotetun lain mukaan 28 §:ssä määritellyn ilmoitusvelvollisen on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava epäilemästään tai toteamastaan veden välityksellä leviävästä epidemiasta ja muusta elinympäristön mikrobien aiheuttamasta tartunnasta oman alueensa terveydensuojeluviranomaiselle, eläimen levittämästä tartunnasta alueensa eläinterveysviranomaiselle sekä elintarvikkeiden välityksellä leviävästä tartunnasta alueensa elintarvikevalvontaviranomaiselle. Koska tartuntatautitutkimuksia tekevät laboratoriot sekä potilaan käyttämät yksityiset lääkäri- ja hammaslääkäripalvelut voivat sijaita myös muualla kuin potilaan asuinkunnassa ja kyseessä on todennäköisesti viranomaisten kiireellisiä toimenpiteitä edellyttävä tilanne, tulisi ilmoitus säätää tehtäväksi suoraan potilaan asuinkunnan viranomaisille.

31 §:ssä säädettäisiin zoonooseista ja eläintautitapauksista ilmoittamisesta. Ilmoitusvelvollisuus koskee vastavuoroisesti hyvinvointialuetta ja HUS-yhtymää sekä Ruokavirastoa. Kunnan eläinterveysviranomaiselle ei säädettäisi ilmoittamisvelvollisuutta vaan ilmoituksen tekisi Ruokavirasto. Tämä järjestely voi hidastaa tiedon siirtymistä, kun zoonoottista eläintautidiagnoosia ei ole vielä laboratoriotutkimuksin varmennettu.

36 §:ssä säädettäisiin hoitoon liittyvien infektioiden sekä lääkkeille erittäin vastustuskykyisten mikrobien rekistereistä, joita Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos ylläpitäisi. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että eläinlääkinnässä todettujen vastustuskykyisten mikrobien rekisteröintijärjestelmään olisi paikallaan viitata ainakin ehdotetun lain perusteluteksteissä.

59 §:ssä säädettäisiin tavaran ja tuotteen puhdistuksesta, karanteenista tai hävittämisestä. Sisällöllisesti sääntely säilyisi suurelta osin ennallaan. Säännösehdotusta koskevien perustelutekstien mukaan puhdistamiseen liittyvät toimet olisi tarkoituksenmukaista tehdä yhteistyössä kunnan terveydensuojelun kanssa. Terveydensuojeluviranomaisen tehtävänä olisi tilanteessa 5 §:ssä säädettävien yleisten velvollisuuksien perusteella tukea asiantuntemuksellaan virkasuhteista hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän tartuntataudeista vastaavaa lääkäriä tai kiireellisessä tilanteessa muuta julkisessa terveydenhuollossa toimiva laillistettua lääkäriä hänen päättäessään tavaran tai tuotteen puhdistamisesta yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen ehkäisemiseksi sekä hänen

varmistuessaan puhdistuksen toteutumisesta ja onnistumisesta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että lääkärin tulisi tehdä yhteistyötä myös Ruokaviraston tai kunnaneläinlääkäriin (kunnan eläinterveysviranomaisen), jos eläin on tarpeen asettaa karanteeniin ihmisille yleisvaarallisen tartuntataudin vaaran vuoksi. Ihmisille yleisvaaralliset taudit eivät sinänsä kuulu eläintautilain soveltamisalaan. Ehdotetussa laissa ei säädettäisi tavaran ja tuotteen puhdistuksen, hävittämisen tai karanteenin valvonnasta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto ehdottaa, että myös 59 §:n nojalla säädetyn puhdistuksen ja hävittämisen valvonnasta säädettäisiin 84 §:ssä. Tämä mahdollistaisi terveydensuojeluviranomaisen ja puhdistustoimenpiteistä päättävän lääkärin tehokkaamman yhteistyön esimerkiksi WHO:n terveyssäännösten mukaisessa ulkomaanliikenteen alusten valvonnassa.

Luvussa 6 säädettäisiin tartunnan leviämistä ehkäisevistä toimenpiteistä. Valmisteluaineiston mukaan voimassa olevaan tartuntatautilakiin sisältyvä vaatimus terveysselvityksestä tiettyjä työtehtäviä varten ehdotetaan säilytettäväksi, mutta selventäen kohderyhmiä ja järjestämisvastuita. Voimassa olevan tartuntatautilain 56 §:n mukainen vaatimus salmonellatartuntaa koskevan terveydentilan selvityksestä työtehtävää varten puuttuu lakiehdotuksesta kokonaan. Valmisteluaineistossa ei ole mainittu perusteluja selvitysvaatimuksen poistamiselle. Suurin osa salmonellatartunnoista saadaan ulkomailta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että elintarvikehuoneistossa suoritettavissa tehtävissä, joissa käsitellään pakkaamattomia ja kuumentamattomia tarjottavia elintarvikkeita tulisi jatkossakin edellyttää terveydentilaselvitystä ja siihen sisältyvää kliinisten näytteiden tutkimusta henkilöiltä, joiden perustellusta syytä voi epäillä sairastavan salmonellan aiheuttamaa suolistoinfektiota. Samalla on syytä harkita, tulisiko vaatimusta terveydentilan selvityksestä laajentaa koskemaan myös useimmiten ulkomailta lähtöisin olevien Shigella-tartuntojen leviämisen ehkäisemistä. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että ehdotettu terveydentilaselvitystä koskevan vaatimuksen poistaminen tartuntatautilaista on ristiriidassa Suomen kansallisten salmonellavapaustavoitteiden kanssa, joista säädetään Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2160/2003, salmonellan ja muiden elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonnasta ja zoonooseista annetusta maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa (316/2021).

52 §:ssä säädettäisiin rokotuksista asiakkaiden ja potilaiden suojaamiseksi. Vaatimukset koskisivat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelutuottajien henkilöstöä sekä niille palveluja tarjoavien tahojen henkilöstöä. Terveydensuojelu- ja elintarvikevalvonnan henkilöstö valvoo esimerkiksi sosiaalialan

hoivalaitosten sekä tehostetun palveluasumisen yksiköiden asiakastiloja sekä elintarvikkeiden valmistusta ja jakelua. Tarkastukset eivät ole päivittäisiä. Lakiluonnoksen perusteluteksteissä olisi hyvä linjata myös valvontahenkilöstön tehtäväkuvaan liittyviä perusteita rokotusvaatimuksille.

79 §:ssä säädettäisiin poikkeuksista tartuntatautilain nojalla asetettuihin velvoitteisiin. Sen mukaan säädetyt velvoitteet eivät saa estää kenenkään oikeutta lakisääteisiin tai välttämättömiin palveluihin, oikeutta saada asiansa käsiteltyksi toimivaltaisessa viranomaisessa eivätkä ne saa estää virkamiestä hoitamasta virkatehtäviään. Säännösehdotuksen muotoilua on syytä korjata, koska termi ”virkamies” kattaa vain valtion palveluksessa olevat viranhaltijat sulkien pois esimerkiksi kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaisten valvontahenkilöstön. Ehdotus uudeksi sanamuodoksi: ...ei saa estää valvontaviranomaisen palveluksessa olevaa henkilöstöä suorittamasta virkatehtäviään.

84–86 §:ssä säädettäisiin mm. kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisten uusista tehtävistä kuten tiloja ja toimintaa koskevien torjuntatoimien valvonnasta, tarkastus- ja tiedonsaantioikeuksista sekä määräyksistä ja pakkokeinoista. Edellä mainitut tehtävät sekä 41 §:ssä säädettävä kunnan velvollisuus jätevesiseurantaan liittyvään näytteenottoon ovat siis kunnalle täysin uusia tehtäviä ja ehdotetun tartuntatautilain perusteluissa kappaleessa 11.13 Kunnallinen ja muu itsehallinto oleva päinvastainen väite on virheellinen. Sinänsä tartuntatautilakiehdotuksen uudet valvontatehtävät sopivat ympäristöterveydenhuollon eli kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisen tehtäväkokonaisuuteen hyvin. Jätevesiseurannan näytteenottovelvoite tulisi sen sijaan osoittaa suoraan jäteveden puhdistuksesta vastaaville vesihuoltolaitoksille.

Huomioita 84, 85 ja 86 §:stä kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaviranomaisen näkökulmasta:

- Kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaisille säädetyt uudet tehtävät eivät saa vaarantaa lakisääteistä terveydensuojelu- ja elintarvikevalvontaa. Kunta voi jättää hoitamatta kiireettömät lakisääteiset tehtävät, kun valtioneuvosto on poikkeusoloissa säätänyt asetuksen valmiuslaissa nimetyistä viranomaistehtävistä luopumisesta tilapäisesti väestön sosiaali- ja terveydenhuollon (ja ympäristöterveydenhuollon kiireellisten tehtävien) turvaamiseksi
- 84 § on vaikeaselkoinen. Jos lupa- ja valvontaviranomaisille säädetty valvontatehtävä 81 ja 82 § nojalla tehtyjen päätösten tai annettujen asetusten osalta liittyy viraston vastuulla olevaan torjuntatyön valvontaan, olisi niihin liittyvistä tehtävistä säädettävä 83 §:ssä. Nykyinen sanamuoto viittaa siihen, että vain Lupa- ja valvontavirasto valvoo 81 ja 82 §:n nojalla annettuja määräyksiä /asetuksia.

- 85 §:n mukaan kunnan valvontaviranomaisilla olisi oikeus tehdä tarkastus tartuntatautilain nojalla vain oman valvontansa yhteydessä sekä säännöksessä erikseen määriteltyjen viranomaisten pyynnöstä ellei kyse ole vakavasta terveydenhuollon häiriötilanteesta tai pandemiasta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto huomauttaa, että kunnan viranomaiset valvovat säännöllisesti omassa toiminnassaan ainoastaan hyvin pientä osaa oleskeluhuoneistoista. Kunnan terveydensuojeluviranomaisten säännöllisesti valvomat ilmoitusvelvolliset oleskeluhuoneistot käyvät ilmi Terveydensuojelulain liitteestä. Kunnan elintarvikevalvontaviranomaiset valvovat säännöllisesti ainoastaan oleskeluhuoneistoja, joissa tapahtuu merkittävämpää elintarvikkeiden myyntiä tai tarjoilua.

- 86 §:n 2. momentti on vaikea selkoinen. Siinä viitataan sekä 86 §:n 1. ja 2. momenttiin.

Ehdotetussa tartuntatautilain 86 §:ssä säädettäisiin mm. kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaisille annettavasta uudesta toimivallasta määrätä korjaamaan puutteet, jos ne havaitsevat tartuntatautilain nojalla annettujen määräysten vastaista toimintaa, sekä tarvittaessa keskeyttää toiminta, jos havaittuja puutteita ei korjata määräaikaan mennessä tai velvoitteita on rikottu olennaisesti. Tartuntatautilakiin on syytä lisätä kunnan elintarvike- ja terveydensuojeluviranomaisille (monijäseniset toimielimet) oikeus siirtää toimivaltaansa alaisilleen viranhaltijoille, jotta kiireellisiä toimia edellyttävässä laajassa tartuntatautilanteessa tai terveydenhuollon häiriötilanteessa ei aiheutuisi turhia viiveitä päätösten antamiseen ja toimeenpanoon.

Lakiehdotuksen 105 §:ssä säädetään poliisin, pelastusviranomaisen, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen tai Tullin velvollisuudesta antaa virka-apua tietyille tartuntatautilaissa nimetyille viranomaisille. Kunnan elintarvikevalvonta-, terveydensuojelu- ja eläinterveysviranomaisilla ei olisi ehdotuksen mukaan olisi oikeutta saada virka-apua tartuntalain mukaiseen valvontaan em. viranomaisilta, mikä käytännössä estäisi valvonnan toteutumisen toiminnanharjoittajan vastustaessa tarkastusta. Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että kunnan terveydensuojelu- ja elintarvikeviranomaiset tulisi lisätä 105 §:n listaan virka-apuun oikeutetuista viranomaisista.

Päätöksen täytäntöönpanosta säädetään ehdotetun tartuntatautilain 107 §:ssä. Ehdotuksen mukaan 14–15, 58–66 ja 70–78 §:ssä tarkoitetut päätökset voidaan panna täytäntöön heti muutoksenhausta huolimatta. Kunnan elintarvikevalvonta- ja terveydensuojeluviranomaisen 86 §:n nojalla antamaa määräystä ja toiminnan keskeyttämispäätöstä ei siten voisi panna välittömästi täytäntöön, vaikka silloin on jo kyseessä tartuntatautilain velvoitteiden laiminlyönnistä ja siten myös tartuntataudin leviämisen riskistä.

Ympäristöterveysjaosto

§ 45

04.05.2026

Porvoon ympäristöterveydenhuolto katsoo, että myös 86 §:n mukaisten päätösten tulee olla täytäntöön pantavissa heti mahdollisesta muutoksen hausta huolimatta.

Porvoon ympäristöterveydenhuollolla ei ollut asiasta muuta huomautettavaa.

Ympäristöterveysjaoston osavuosisiraportti 1–3/2026

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 46
1097/02.02.02/2025

Valmistelu ja lisätiedot
talousasiantuntija Riku Muurinen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Vuoden 2026 ensimmäisessä osavuosisiraportissa on huomioitu talouden, toiminnallisuuden ja toimintaympäristön kokonaisuus ajanjaksolla 1–3/2026, verrattuna vuoden 2026 talousarvioon ja käyttösunnitelmaan. Raporttiin sisältyy arvio sitovien tavoitteiden toteutumisesta sekä arvio määrärahojen riittävydestä.

Ympäristöterveysjaosto

Ympäristöterveydenhuollon toimitiloja supistettiin merkittävästi tammikuussa. Samalla muokattiin jäljelle jääviin tiloihin uusi kokoustila. Vuokrakulujen aleneminen kattaa uuden kokoustilan rakentamisen kustannukset sekä muutoksen vuoksi tarvittavat kaluste- ja palveluhankinnat.

Valvonnan perus- ja vuosimaksutuotot sekä elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnan valvontatuotot ovat toteutuneet hieman korkeampina kuin edellisenä vuonna. Eläinlääkintähuollon klinikkamaksut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti, vaikka potilasmäärät ovat olleet tavallista pienemmät. Täydentävien palveluiden osuus klinikkamaksuista on ollut arvioitua suurempi. Toiminnan kustannukset ovat talousarvion mukaiset.

Laatukäsikirjan päivitys on aloitettu. Myös valmiussuunnittelun edistäminen huoltovarmuskriittisissä kohteissa edistyy. Kyselyvastausten perusteella valmistellaan yrittäjille suunnattua valmiuskoulutusta yhteistyössä BusinessPorvoon kanssa syksyllä 2026.

Terveydensuojelussa talousvesivalvonnan ruuhkien purku edistyy suunnitelmien mukaisesti. Elintarvikevalvonnan henkilöstöllä on alkuvuodesta ollut pitkiä poissaoloja. Eläinten hyvinvoinnin valvonnassa oli alkuvuodesta resurssivajetta perhevapaiden vuoksi. Uusi valvontaeläinlääkärin virka täytettiin maaliskuussa. Praktikkoeläinlääkärin virka on auki irtisanoutumisen vuoksi. Uuden eläinlääkintähuoltolain muutokset on otettu vastaanotoilla käyttöön ilman merkittäviä haasteita.

Ympäristöterveysjaoston toiminta on raportointijaksolla edennyt käyttötalouden menojen osalta suunnitelmien mukaisesti.

Toimielimen alaisen palvelualueen toimintakulut olivat maaliskuun lopussa 685 tuhatta euroa, mikä vastaa 22,2 prosenttia tämän talousarviosta. Tulot olivat maaliskuun lopussa 743 tuhatta euroa, mikä vastaa 34,4 prosenttia palvelualueen talousarviosta. Käyttötalouden osalta ennustetaan tällä hetkellä, että toimielin pysyy kulujen ja tuottojen osalta budjetissa. Ennustetta tarkastellaan jatkuvasti, ja mahdolliset talousarviomuutokset käsitellään tulevien osavuosisiraporttien yhteydessä.

Oheismateriaali:

Kaupunkikehityksen toimialan osavuosisiraportti 1–3/2026

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö

Ympäristöterveysjaosto päättää

1 merkitä ympäristöterveysjaoston osavuosisiraportin 1-3/2026 tiedoksi

2 lähettää osavuosisiraportin 1-3/2026 lupa- ja valvontalautakunnalle tiedoksi

3 lähettää osavuosisiraportin kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti

1

merkitä ympäristöterveysjaoston osavuosisiraportin 1-3/2026 tiedoksi

2

lähettää osavuosisiraportin 1-3/2026 lupa- ja valvontalautakunnalle tiedoksi

3

lähettää osavuosisiraportin kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi

Pykälä tarkastettiin heti.

Ympäristöterveysjaosto

§ 47

04.05.2026

Tiedoksi

Ympäristöterveysjaosto 04.05.2026 § 47
119/11.05.00.00/2026

VHaO päätös 13.4.2026 Neste Oyj Porvoon jalostamon toiminnan olennainen muutos

Loviisan tekninen lautakunta, päätös 26.3.2026, asemakaavan muutos Porvoonkatu-Lapinjärventie

Loviisan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös, ympäristölupa suihkupuhallukselle, Thomas Holmström 7.4.2026

Loviisan kaupungin ympäristönsuojelu, päätös 12.3.2026 kalatalousvelvoitteen toteuttamissuunnitelman hyväksymisestä

Loviisan kaupunki, Långstrand ranta-asemakaavan voimaantulo, päätös 10.12.2025

Lupa- ja valvontaviraston päätös 10.3.2026 YVA-menettelyn soveltamisesta, Neoen Renewables

Lupa- ja valvontaviraston päätös 7.4.2026, Sipoon keskusampumaradan vallirakenteita koskevan toiminnan muuttaminen

Lupa- ja valvontaviraston päätöskuulutus 7.4.2026, GRK Suomi Oy

Paatos_Lamor_Resiclo_Oy_100326_20260310102921525

Päätös YSL_n 123 §_n mukaisen poikkeuksellista tilannetta koskevan ilmoituksen ja suunnitelman johdosta, 9.7.2025

LSV Vuosiyhteenveto 2025

LSV_pv-ottamoiden_ymptarkkailu_VYV_2025

Sannainen vuosiyhteenveto 2025

Vårdön jätevedenpuhdistamon vesistötarkkailu, vuosiyhteenveto 2025

Savijärven_suljettu_kaatopaikka_vuosiyhteenveto_2025

Virkamieslausunto 9.4.2026 Askolan kunnalle Amiston ja vanhan lukioalueen asemakaavan muutosluonnoksesta

Ympäristöterveysjaosto

§ 47

04.05.2026

Todistukset ja päätökset maaliskuu 2026

Lausunto luonnoksesta kansalliseksi toimintasuunnitelmaksi helteen terveyshaittojen ehkäisemiseksi

Käsittely

Käsittelyn aikana esittelijä teki seuraavan lisäysehdotuksen;

Asian esittelijänä toimii ympäristöterveydenhuollon päällikkö ja ympäristöterveysjaosto merkitsee asiat tiedokseen.

Lisätään tiedoksiannettaviin lausunto luonnoksesta kansalliseksi toimintasuunnitelmaksi helteen terveyshaittojen ehkäisemiseksi.

Päätös

Ympäristöterveysjaosto päätti merkitä asiat tiedokseen

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 37, § 38, § 39, § 40, § 41, § 42, § 43, § 44, § 45, § 46, § 47

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.